

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-1-167
Karar Sayısı : **11-45/1080-M**
Karar Tarihi : 17.08.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

10 **B. RAPORTÖRLER** : İsmail Atalay YOLCU, Tuğçe KOYUNCU, Selen Yersu GÜLER

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

: Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş.
Temsilcileri: Av. Orhan DÜR, Av. Murtaza FEDALİ,
Av. Abbas ÖZKUL, Av. Kemal ÜNSAÇAN, Av. Öznur ÖZCAN,
Av. Aslı AKCA AYDIN, Av. Yasin BALDAN
Ferit Paşa Mahallesi Kule Cad. Kule Plaza İş Merkezi Kat: 31
No: 52 Selçuklu/Konya

20 **D. DOSYA KONUSU:** Akaryakıt dağıtım şirketleri tarafından yapılan dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak alınan 09.02.2011 tarihli ve 11-08/160-52 sayılı Kurul kararının değiştirilmesi talebi.

E. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 20.06.2011 tarih ve 4578 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 10.08.2011 tarih ve 2011-1-167/BN-11-139.İAY sayılı Bilgi Notu, 11.08.2011 tarih ve REK.0.05.00.00-110/240 sayılı Başkanlık Önergese ile 11-45 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

F. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notu'nda; dosya konusuna ilişkin Rekabet Kurulu kararının değiştirilmesi talebinin reddedilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

30 Yapılan başvuruda Rekabet Kurulunun, dağıtım şirketleri tarafından yapılan dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in ihlal edildiği iddiasını değerlendirdiği 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararının değiştirilmesi talep edilmektedir. Söz konusu başvuruda özetle;

- Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş. (Bezirgan) ile Total Oil Türkiye A.Ş. (Total) arasında süregelen dikey ilişki ve bu ilişki kapsamındaki uzun süreli intifa hakkı bir baskı aracı olarak kullanılarak Bezirgan'a 27.10.2009 tarihli sözleşmenin imzalandığı,
- Rekabet Kurulunun 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararında, anılan 27.10.2009 tarihli sözleşmenin, yeni bir irade beyanı olarak değerlendirilebileceği ve grup muafiyetinden yararlanabileceği yönünde hatalı bir değerlendirme yapıldığı,
- 40 - Bezirgan ile Total arasında ilk olarak 1998 yılında, daha sonra 2004 yılında akaryakıt bayilik sözleşmeleri imzalandığı; 2004 yılında imzalanan bayilik sözleşmesi 2009 yılında sona ermekle beraber, intifa ilişkisinin 2017 yılına kadar devam ettiği,

11-45/1080-M

- 2009 yılında akaryakıt bayilik sözleşmesi biten bayinin önünde iki seçenek bulunduğu, bunlardan birinin, istasyonu, muafiyetin sona ereceği 18.09.2010 tarihine kadar Total'e terk etmek; diğer seçeneğin ise, Total ile Total'in istediği sürede ve koşullarda bayilik sözleşmesini devam ettirmek olduğu,
- İntifa baskısı altında, bir başka dağıtım şirketiyle anlaşılması da mümkün olmadığından, mecburen ilk yolun tercih edildiği ve önceki sözleşmenin serbest irade olmaksızın devam ettirilmek zorunda kalındığı

ifade edilmektedir.

Başvuru sahibi dilekçesinde, değiştirilmesini talep ettiği bahse konu Rekabet Kurulu kararında ve karara esas teşkil eden önaraştırma raporunda değerlendirilmeyen bir husus öne sürmemiş; şikayet dilekçesindeki beyanlarını tekrarlamıştır.

09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı Kurul kararına bakıldığında, öncelikle taraflar arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesinde yer alan istisna hükmüne uymadığı tespitinin yapıldığı görülmektedir. Başvuru sahibinin bu konuya ilişkin herhangi bir itirazı bulunmamaktadır. Ardından kararda, tarafların 27.10.2009 tarihinde hem bayilik sözleşmesini 5 yıl süreyle yenilemeleri hem de mevcut intifa hakkının terkin ve yeniden tesisi, tarafların hak ve yükümlülükleri, teminatlar, teknik yatırım vb. hususlarda anlaşmaya vardıkları ayrı bir "Sözleşme" imzalamış olmalarından hareketle, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 27.10.2009 tarihinde yenilenmiş olduğu hususu ortaya konulmuştur.

Kararda da değinildiği üzere, 27.10.2009 tarihli "Sözleşme"nin "İntifa Taahhüdü" yan başlıklı 2. maddesinde, "...Taraflar ŞİRKET'in, İSTASYON'un bulunduğu taşınmaz üzerinde lehine tesis edilmiş olan mevcut intifa hakkını terkin etmesi ve MALİK'in de, gayrimenkul üzerinde varsa üçüncü kişi ve/veya şirketler lehine tesis edilmiş şerh, hak, haciz, kısıtlama, ipotek vb. tüm şerhleri kaldırarak ve intifanın terkin işlemi takiben aynı gün terkin işleminden sonraki işlem olarak; 5 yıl süre ile geçerli olacak şekilde ŞİRKET lehine istasyon üzerinde yeniden intifa hakkı tesis etmesi ve tapu siciline şerh ettirmesi hususunda mutabık kalmışlardır." şeklinde bir hüküm yer almaktadır. Bu hüküm, tarafların, mevcut intifa hakkının terkin ve yeniden tesisi konusunda anlaşmaya vardıklarını ortaya koymaktadır.

Rekabet Kurulunun geçmiş tarihli kararlarında¹, uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde imzalanan yeni sözleşmelerle dikey ilişkinin de yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilmekte ve bu şekilde duruma göre taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınmaktadır. Söz konusu kararlar ışığında, değiştirilmesi talep edilen Kurul kararında, 27.10.2009 tarihinde her iki sözleşmenin de imzalanmasıyla birlikte, tarafların dikey ilişkiyi beş yıllık süreyle sürdürme konusundaki iradelerini ortaya koydukları sonucuna ulaşılmıştır.

Başvuru sahibinin sözleşmeleri intifa baskısı altında imzaladığı ve iradelerinin kısıtlandığı yönündeki iddiaları, ancak irade sakatlığı sebeplerine dayanarak süresi içerisinde sözleşmenin iptali istemiyle mahkemelerde dava açmak suretiyle ileri sürülebilecek iddialar olup, bu hususta Rekabet Kurulunun karar verme yetkisi bulunmamaktadır.

Öte yandan, önaraştırma raporunda ve Kurul kararında ifade edildiği üzere, 16.06.2010 tarihinde Bezirgan, Total'e göndermiş olduğu ihtarname ile 27.10.2009 tarihli anlaşmanın

¹ Rekabet Kurulunun 08.04.2010 tarih, 10-29/436-162 sayılı ve 07.10.2010 tarih, 10-63/1313-491 sayılı kararları.

11-45/1080-M

18.09.2010 tarihi itibarıyla feshedilmiş olacağını, bu nedenle 18.09.2010 tarihinden itibaren 10 gün içinde intifa hakkının kaldırılmasını ve sözleşmeleri yenilemeyeceklerini ihtaren bildirmiş, Total ise haksız fesih iddiasıyla Bezirgan aleyhine dava açmıştır. Bu çerçevede Kurul kararında, yenilenen bayilik anlaşmasının feshedilmiş olması ve bu hususun hâlihazırda haksız fesih iddiasıyla yargıya taşınmış olması nedeniyle, dikey ilişkiyle ilgili olarak bu aşamada ilave bir değerlendirme yapılmasının gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır. Başvuru sahibi tarafından, bu hususa ilişkin olarak intifa hakkı terkin edilip yeniden tesis edilmediğinden, Rekabet Kurulunun geçmiş tarihli kararlarına uyumlu bir şekilde yenilemenin yapılmadığı iddia edilmiştir. Ancak, taraflar anlaştıktan sonra sözleşme feshedilmiş ve çeşitli uyuşmazlıklar kapsamında olay mahkemeye intikal etmiş olduğundan, anılan hususların mahkemeler tarafından çözümlenebileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle başvuru sahibinin iddialarının mevcut Kurul kararının değiştirilmesini gerektirecek nitelikte olmadığı sonucuna varılmıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı Kurul kararının değiştirilmesi talebiyle Bezirgan tarafından yapılan başvuruda, anılan Kurul kararına esas teşkil eden bilgilerden farklılık arz eden ve kararı değiştirecek nitelikte herhangi bir bilgi ya da iddia yer almamaktadır. Bu çerçevede, başvuruda yer verilen hususlar, söz konusu Rekabet Kurulu kararı alınırken varlığı bilinen hususlar olduğundan, ilgili Kurul kararının geri alınması veya değiştirilmesi için aranan şartların gerçekleşmemiş olduğu değerlendirilmektedir.

H. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Bezirgan Akaryakıt Otomotiv İnş. Tic. ve San. A.Ş. adına yapılan, 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı Rekabet Kurulu kararının değiştirilmesi talebinin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.